

Εναρκτήρια Συνεδρίαση

Προεδρείο: Δ. Ρόκος, Ομ. Καθηγητής Ε.Μ.Π., **Αλ. Καχριμάνης**, Νομάρχης Ιωαννίνων,
Κ. Τζαφέας, Δήμαρχος Μετσόβου

Δημήτρης Ρόκος, Ομότιμος Καθηγητής Ε.Μ.Π.
Υπεύθυνος του Συνεδρίου

Πριν σας καλωσορίσουμε θα ήθελα να κάνω μια διαδικαστική παρατήρηση. Κατά τύχη, έχουμε το Νοέμβρη όπως ξέρετε, αυτοδιοικητικές εκλογές και δεξιά και αριστερά μου είναι υποψήφιος Νομάρχης και υποψήφιος Δήμαρχος. Με ενημέρωσε λοιπόν ο υποψήφιος Νομάρχης ότι δεν μπορούν αυτό τον καιρό να μιλήσουν σε ανοιχτές κάμερες και πολύ καλά κάνουν. Επομένως φροντίζεις αγαπητέ κύριε υπεύθυνε, να μην τους πάρεις.

Λοιπόν, αγαπητοί συμπατριώτες, φίλοι και συνάδελφοι, έχουμε σήμερα τη μεγάλη χαρά να είναι μαζί μας ο νέος πρύτανης του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, ο Καθηγητής Σίμος Σιμόπουλος, με τον οποίο ως Αντιπρύτανη σε προηγούμενη θητεία του, είχα τη μεγάλη χαρά να λύσουμε προβλήματα του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. στο Μέτσοβο τα οποία δεν λύνονταν για πάρα πολύ καιρό. Ξέρω, ότι θα τον έχουμε συμπαραστάτη στις προσπάθειες μας και στο ΜΕ.Κ.Δ.Ε. και στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Ανάπτυξη των Ορεινών Περιοχών» το οποίο λειτουργεί εδώ και τρία χρόνια ήδη.

Σας καλωσορίζω λοιπόν όλους και χαίρομαι πάρα πολύ που είναι μαζί μας και οι κυρίες του Μετσόβου με τις τοπικές φορεσιές, οι συνάδελφοι απόφοιτοι του Μεταπτυχιακού μας, συνάδελφοι Μηχανικοί από πολλά μέρη της Ελλάδας, οι φίλοι από τον Εξωραϊστικό Σύλλογο Μετσόβου, ο Πρόεδρος Αποστόλης Μπίσας και ο Αντιπρόεδρος του Ιδρύματος Ανάπτυξης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. Ηλίας Ζούβιας, εκλεκτοί συνάδελφοι που δεν θέλω να τους αναφέρω τώρα, η αντιπρυτάνισα του Πολυτεχνείου κ. Μοροπούλου που μόλις μπαίνει. Σας καλωσορίζουμε λοιπόν στο 6^ο Διεπιστημονικό-Διαπανεπιστημιακό Συνέδριο, στο πλαίσιο του θεσμού των ανά τριετία Συνεδρίων που κάνει το Πολυτεχνείο μας, στην αποκεντρωμένη έδρα του, στο Μέτσοβο, την πατρίδα των Ιδρυτών και μεγάλων Ευεργετών του.

Ο θεσμός αυτός ξεκίνησε το '95. Άρχισε να σχεδιάζεται το '93. Πρύτανης πρωτοπόρος ήταν ο Νίκος Μαρκάτος, ο οποίος δυστυχώς δεν θα μπορεί να είναι μαζί μας αύριο, που θα προήδρευε σε μια Συνεδρία μας. Τότε, Δήμαρχος Μετσόβου ήταν ο εκ δεξιών μου, πραγματικά εκ δεξιών μου δηλαδή, ο κ. Καχριμάνης, ο οποίος με απόφαση του Δημοτικού του Συμβουλίου μας δώρισε το οικόπεδο στο οποίο ανεγείραμε το ΜΕ.Κ.Δ.Ε.. Καλωσορίζουμε και τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, τον Καθηγητή κ. Αλμπάνη τον οποίο με μεγάλη χαρά υποδεχόμαστε. Μας δώρισε λοιπόν ο Δήμος Μετσόβου το οικόπεδο και με την ιδιαίτερη συμβολή του συναδέλφου Δημήτρη Μαρίνου-Κουρή καταφέραμε να κάνουμε ένα αξιόπιστο σχέδιο και μια συγκεκριμένη αναλυτική και τεκμηριωμένη πρόταση προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και επειδή θα ακούσετε αργότερα αυστηρές σχετικές κριτικές, οφείλουμε να πούμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση μας βοήθησε, οι Περιφερειάρχες όλοι μας βοήθησαν, για να γίνει αυτό το κόσμημα, όπως λένε στο Μέτσοβο, το οποίο πραγματοποιήθηκε μετά από αρχιτεκτονικό διαγωνισμό και με ομόφωνη απόφαση της επιτροπής επελέγη η ολοκληρωμένη πρόταση της Σέβας Καρακώστα. Δεν έγινε η κατασκευή του όπως λένε, πακέτο μελέτη-κατασκευή δήθεν για εξοικονόμηση χρόνου. Εμπεριέχει η προσπάθεια του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. και του Δ.Π.Μ.Σ., του Διεπιστημονικού Προγράμματος των Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πολυτεχνείου «Περιβάλλον και Ανάπτυξη» σε όλα τα στάδια τις αρχές μιας ηθικής, αξιοκρατικής και διαφανούς πολιτικής ότι δεν κάνουμε δηλαδή πράγματα τα οποία ανοίγουν τον δρόμο για εξελίξεις οι οποίες συνηθέστατα δεν είναι οι πρέπουσες. Έγινε η κατασκευή μετά από τη μελέτη την οποία

εξεπόνησε η ομάδα του πρώτου βραβείου του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού και βοήθησαν όλοι οι περιφερειάρχες όπως σας είπα ήδη και βοήθησε, επειδή θυμόμαστε με εκτίμηση πάντα όλους όσους μας συμπαραστάθηκαν ουσιαστικά και ο Θανάσης Τσουροπλής, τότε Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Παιδείας, ο οποίος είχε φροντίσει να έχουμε από τότε κωδικό αριθμό, ειδικό για το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. προικοδοτώντας την συντήρηση των εγκαταστάσεων του Ε.Μ.Π. στο Μέτσοβο με 600 εκατομμύρια δραχμές, τα οποία όλες οι επόμενες κυβερνήσεις μετά τα ξεχάσανε, εκτός από ένα κομμάτι, που κατάφερε ως Αντιπρύτανης ο κ. Σιμόπουλος, ο Πρύτανης μας, να ξεμπλοκάρει για να έχουμε ένα τοίχο αντιστήριξης απ' την απάνω μεριά των κτιρίων μας, μια που ξέρετε οι περισσότεροι ότι το Μέτσοβο έχει κατολισθαίνοντα εδάφη σε βαθμό κακουργήματος. Το 1^ο μας Συνέδριο λοιπόν, το οποίο υπάκουε στις αρχές και στις αξίες του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. είχε ως άξονα το «Επιστρέφοντας ένα μέρος του χρέους στην πατρίδα των Ιδρυτών και των μεγάλων Ευεργετών του Πολυτεχνείου μας». Τα εργαστήρια του Πολυτεχνείου δουλέψανε και ετοιμάσανε αξιόλογες σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο εργασίες διεπιστημονικές για το Μέτσοβο. Τα πρακτικά του εκδόθηκαν σε έναν τόμο πολύ μεγάλο, περίπου χιλίων σελίδων, ο οποίος βρίσκεται στη Νομαρχία, στο Δήμο Μετσόβου, στα Πανεπιστήμια της χώρας και σε βιβλιοθήκες. Το 2ο Συνέδριο είχε ως θέμα: «Τεχνολογία, Πολιτισμός και Αποκέντρωση». Το 3ο Συνέδριο ήταν αφιερωμένο στην «Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη των Ορεινών Περιοχών», το 4ο Συνέδριο ήταν αφιερωμένο στην «Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη της Ηπείρου» ενώ το 5ο Συνέδριο ήταν «Παιδεία, Έρευνα, Τεχνολογία από το Χθες στο Αύριο». Το Συνέδριο μας που το χωρίζουν δεκαπέντε χρόνια από το 1^ο γίνεται εννιά χρόνια μετά το 1^ο σχετικό «Η Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη των Ορεινών Περιοχών. Θεωρία και Πράξη» και θα συζητήσουμε αναλυτικότερα τα προβλήματα τα οποία υπάρχουν σήμερα, στις ιδιαίτερα κρίσιμες συνθήκες της πατρίδας μας αλλά και της Ευρώπης και του κόσμου ολόκληρου. Σας καλωσορίζω λοιπόν ακόμη μια φορά και θα διαβάσω τον χαιρετισμό της κ. Δήμητρας Γεωργακοπούλου-Μπάστα, Γενικής Γραμματέως της Περιφέρειας Ηπείρου, η οποία δεν μπορούσε να είναι εδώ σήμερα.

Δήμητρα Γεωργακοπούλου-Μπάστα Γενική Γραμματέας της Περιφέρειας Ηπείρου

Αγαπητοί σύνεδροι, αγαπητοί συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι, με ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση, έλαβα την πρόσκληση να απευθύνω απόψε χαιρετισμό στην εναρκτήρια συνεδρίαση του δου Διεπιστημονικού-Διαπανεπιστημιακού Συνεδρίου του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ιδρύματος με θέμα την Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη των Ορεινών Περιοχών. Ως διπλωματούχος της Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Ε.Μ.Π. δεν θα πάγω ποτέ να υποκλίνομαι στο μεγαλείο της ευεργεσίας του Νικολάου Στουρνάρη, του Γεωργίου Αβέρωφ, του Μιχαήλ Τοσίτσα και της Ελένης Μιχαήλ Τοσίτσα, που διαθέτοντας ένα μεγάλο μέρος της περιουσίας τους δημιούργησαν το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο το οποίο αναμφισβήτητα από την ίδρυση του, το 1836, έχει συνεισφέρει τα μέγιστα στην επιστημονική, τεχνική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας μας και όχι μόνο. Θέλω όμως ταυτόχρονα να εκφράσω και τα θερμά μου συγχαρητήρια προς τους διοργανωτές αλλά και όλους όσους στηρίζουν την διοργάνωση του φετινού Συνεδρίου που για 6^η φορά από το 1995 συμβάλλει στην πολύπλευρη ανάπτυξη αλλά και στην προστασία και ανάδειξη της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της ευρύτερης περιοχής. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η ανάληψη πρωτοβουλιών και διεπιστημονικών συνεργασιών οι οποίες πέρα από τις θεωρητικές αναλύσεις και συμβολές στα θέματα του Συνεδρίου, πραγματεύονται και συγκεκριμένες σχετικές εφαρμογές οι οποίες αφορούν στην Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη των Ορεινών Περιοχών της Ελλάδας, της Ηπείρου αλλά και ιδιαίτερα της περιοχής του Μετσόβου. Όπως πολύ καλά γνωρίζετε, η αναπτυξιακή διαδικασία της περιοχής είναι ένα κρίσιμο

στοίχημα για όλους μας, καθώς καλούμαστε μέσα από όρους «πράσινης ανάπτυξης», να αντιμετωπίσουμε με αποτελεσματικό τρόπο τα χρόνια διαρθρωτικά προβλήματα που ταλανίζουν τον τόπο. Από την θέση ευθύνης που υπηρετώ και μέσα από σειρά δράσεων που υλοποιούνται και στους τέσσερις νομούς της Περιφέρειας αποδεικνύεται καθημερινά ότι το περιβάλλον βρίσκεται στο επίκεντρο των πολιτικών επιλογών μας, καθώς αποτελεί ένα αναπτυξιακό εργαλείο και ένα συγκριτικό πλεονέκτημα, ώστε μέσα από εμπεριστατωμένες φιλοπεριβαλλοντικές και αναπτυξιακές πρωτοβουλίες να αναδειχθεί η πολυπλοκότητα και η φυσική ισορροπία των οικοσυστημάτων αλλά και ένα αξιόπιστο αναπτυξιακό όραμα για τον τόπο. Στην κατεύθυνση αυτή σε πρώτη προτεραιότητα βρίσκονται για την Περιφέρεια Ηπείρου τα ζητήματα της διαχείρισης προστασίας του περιβάλλοντος και αυτά της ορθολογικής διαχείρισης των ενεργειακών πόρων. Ενώ επίσης εστιάζουμε το ενδιαφέρον μας και στην αξιοποίηση του πλούσιου πολιτιστικού υποβάθρου της Ηπείρου, σε συνδυασμό με τις τεράστιες δυνατότητες της τουριστικής αξιοποίησης και ενός μοναδικού πλούτου εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Κυρίες και κύριοι δυστυχώς ανειλημμένες υπηρεσιακές υποχρεώσεις, μου στέρούν την δυνατότητα να μπορώ να παρευρίσκομαι στην αποψινή σας συνεδρίαση αλλά και να παρακολουθήσω τις τετραήμερες εργασίες του τόσο σημαντικού συνεδρίου που είμαι σίγουρη ότι θα το διοργανώσετε με απόλυτη επιτυχία. Σας εύχομαι γόνιμη και εποικοδομητική παρουσίαση της εργασίας και ευχάριστη παραμονή στην όμορφη και φιλόξενη πόλη του Μετσόβου.

Δημήτρης Ρόκος

Θα ήθελα τώρα να παρακαλέσω τον Νομάρχη Ιωαννίνων, παλιό Δήμαρχο Μετσόβου και συμπαραστάτη του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. τον κύριο Αλέκο Καχριμάνη να πάρει τον λόγο.

Αλέξανδρος Καχριμάνης Νομάρχης Ιωαννίνων

Κύριε Ρόκο, ξεκινώ από εσάς γιατί μπορεί κάποτε όταν ήμασταν φοιτητές, το 1977, να είχε ξεκινήσει η προσπάθεια για την επιστροφή του χρέους αλλά όταν εσείς πήρατε δυναμικά το θέμα φτάσαμε στο αποτέλεσμα. Κύριε Πρύτανη του Εθνικού Μετσόβου Πολυτεχνείου και της αρχής του Πολυτεχνείου όλης, Αντιπρυτάνεις, Καθηγητές κ.λπ., κύριε Πρύτανη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Κύριε Πρόεδρε του Εξωραϊστικού Συλλόγου Μετσόβου και πρώην πρόεδρε που συμμετέχετε στο διοικητικό συμβούλιο του Ιδρύματος Ανάπτυξης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε., κύριε Δήμαρχε Μετσόβου, κύριε Δήμαρχε των Σελλών, που όσες φορές εγώ έχω έρθει εδώ στο ΜΕ.Κ.Δ.Ε. είστε πάντα παρών γιατί αισθάνεστε μισός Μετσοβίτης για δύο λόγους, που πρέπει να τους αναφέρω. Τελειώσατε το γυμνάσιο Μετσόβου αλλά κάνατε και τον αντικειμενικό προσδιορισμό στο Μέτσοβο για να λήξει ένα βάσανο που υπήρχε εδώ στους κατοίκους. Κυρίες και κύριοι Καθηγητές, κυρίες και κύριοι σύνεδροι, κύριε πρόεδρε του φορέα της Πίνδου. Η προσπάθεια για να γίνει το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. ήταν δύσκολη. Τελικά με την συνεργασία όλων και πολλών που είναι παρόντες εδώ μέσα, αυτό τελείωσε. Τελείωσε και ξεκίνησε. Εγώ χαιρόμαι που έβγαλε και τους πρώτους μεταπτυχιακούς φοιτητές και τώρα έχουμε δεύτερη φουρνιά. Αισθάνθηκα ιδιαίτερη χαρά όταν κύριε Καλιαμπάκο, κάνατε το συνέδριο στο Συρράκο, στο οποίο εξετάσατε τα θέματα των Τζουμέρκων. Έκατσα παρακολούθησα αυτό το Συνέδριο και είδα πόσο χρήσιμα είναι τα αποτελέσματα και οι προτάσεις που γίνονται από τους νέους επιστήμονες για την ανάπτυξη του ορεινού χώρου. Άλλα ποτέ δεν είναι αποκομμένος ο ορεινός από τον πεδινό. Όλα αυτά κύριε Πρύτανη του Πολυτεχνείου είναι πολύ χρήσιμα και εμείς ως Νομαρχιακή Αρχή Ιωαννίνων αισθανόμαστε ιδιαίτερη χαρά που έχουμε μία προγραμματική σύμβαση και στηρίζουμε υλικά αυτή την προσπάθεια του Πολυτεχνείου. Θεωρώ ότι το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, το Τεχνολογικό

Ιδρυμα Ιωαννίνων και το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π., αντό που έχει δώσει ως επιστροφή χρέους το Πολυτεχνείο στο Μέτσοβο συμβάλλουν στην ανάπτυξη της Ηπείρου και γενικότερα στην ανάπτυξη των ευρύτερων Ορεινών Περιοχών. Θέλω να σας ευχαριστήσω κύριε Πρύτανη, ως παλιός μαθητής σας, γιατί όπως ειπώθηκε λύσατε τότε το θέμα με τα εξακόσια εκατομμύρια έστω και για ένα μέρος τους. Πρακτικός ήσαστε και με άλλη ιδιότητά σας και όταν ως Νομός Ιωαννίνων υποβάλλαμε σε σας το σχέδιο για τις πίστες των οχημάτων το πρόβλημα λύθηκε. Τελειώσαμε αμέσως ότι χρειαστήκαμε και με το ΚΤΕΟ που μεταφέραμε στα Γιάννενα. Πρέπει να τα πω αυτά και πρέπει να σας πω και για το νέο κτίριο που ετοιμάζουμε για την Διεύθυνση Μεταφορών. Ήσασταν από τις φωτεινές περιπτώσεις που δώσατε λύσεις κ. Πρύτανη. Γιατί οι περισσότεροι και είναι αυτό πρόβλημα του Ελληνικού Κράτους γενικότερα, δεν είναι πρόβλημα για μένα κυβερνήσεων, είναι ότι συζητάνε για την συζήτηση και αν έχουν καταλάβει, μπορεί ένα βήμα να το κάνουν, αλλά τις περισσότερες φορές το κάνουν προς τα πίσω.

Κύριε Ρόκο τα διάβασα όλα αυτά, που γράφετε για την Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη της Ηπείρου. Δανείστηκα τον τίτλο σας αλλά και τα λεγόμενά σας στα δύο τρίτα. Λέτε απ' την αειφόρο ανάπτυξη στην αξιοβίωτη ολοκληρωμένη ανάπτυξη. Εγώ ξέρετε, με είπατε εκ δεξιών, εγώ πιστεύω λίγο διαφορετικά από εσάς αλλά σέβομαι αυτά που κατά καιρούς έχουμε μιλήσει, από την εργοθεραπεία μέχρι τα πάντα και χαίρομαι που στην διαδρομή συμπλεύσαμε για να βοηθήσουμε τον τόπο μαζί και με τον Δήμο Μετσόβου, τον Δήμαρχο που είναι παρών.

Σας είχα ζητήσει την σχετική άδεια. Σε ένα σημείο έχουμε το πρόβλημα μεταξύ μας. Εγώ μιλάω και για την ανταγωνιστικότητα, την οποία θεωρώ παράγοντα αλλά με όρους και πιστεύω στην Ήπειρο, όπως την θέτετε σε όλη την πρόταση έχοντας το περιβάλλον, τον πολιτισμό και το ανθρώπινο δυναμικό και την ανταγωνιστικότητα. Η ποιότητα των τριών αυτών παραμέτρων, μπορεί να βοηθήσει τον τόπο. Λοιπόν, σας ευχαριστώ που μου δώσατε αυτό το δικαίωμα όταν το ζήτησα. Εύχομαι πάντα επιτυχίες στο ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. Εμείς ως Νομαρχιακή αρχή έχουμε κάνει το καθήκον μέχρι σήμερα. Όποιος και να ναι αρχή αύριο θα συνεχίσει την βοήθεια αυτή. Επειδή είναι εδώ και ο κύριος Ευθυμίου και είμαστε σε μέρες προεκλογικές, χαιρετίζω την παρουσία σας κύριε Ευθυμίου. Δεν έχω να πω τίποτε άλλο, σας ευχαριστώ που μας δώσατε το δικαίωμα να συμβάλουμε όλοι εμείς και έτσι ευχαριστώ και τον Δήμαρχο Μετσόβου, τον Εξωραϊστικό Σύλλογο που ξέρω ότι τα δύο παριστάμενα μέλη του εδώ, ο ένας με την τέως ιδιότητα και αλλά την ιδιότητα του Αντιπροέδρου του Ιδρύματος Ανάπτυξης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε., ο κύριος Ζούβιας και ο κύριος Μπίσας, ο τώρα Πρόεδρος, έβαλαν και χρήματα από την τσέπη τους. Δυστυχώς πολλές φορές εδώ στο Μέτσοβο όταν κάποιοι προσφέρουνε ανιδιοτελώς, ψάχχονται μερικοί γιατί το έχουν κάνει. Θα σας πω μόνο μια κουβέντα, ότι όσοι θέλουμε να λύνουμε μερικές φορές κάποια πράγματα που δεν τα λύνουμε εύκολα με την λογική, μπορούμε να διαβάσουμε κάποια κείμενα εδώ στο Μέτσοβο. Εγώ διαβάζω το κείμενο σε ένα βιβλίο που έχει εκδώσει ο Σύλλογος Ιωαννιτών, της Χατζημιχάλη ‘οι εκ Μετσόβου διδάξαντες και διδαχθέντες’ στο οποίο υπάρχει ένα ωραίο κείμενο του Νεόφυτου Δούκα προς τους Μετσοβίτες, που τους λέει «μη τσακώνεστε μεταξύ σας». Αυτό το κείμενο το έχει στείλει από την Βιέννη, γιατί οι Μετσοβίτες τις Βιέννης τον κάλεσαν, αυτόν τον μεγάλο Δάσκαλο του Γένους στην Βιέννη και υπάρχει και ένα κείμενο επίσης στον Λαμπρίδη στα «Μαλακασιανά» που πάλι λέει τα ίδια περίπου που λέει ο Δούκας. Είναι διαχρονικά τα μηνύματα. Αυτό λέω κι εγώ σήμερα. Ξεχάστε τις εκλογές, ξεχάστε τα όλα. Πάνω απ' όλα απευθύνομαι στους Μετσοβίτες. Είμαστε Μετσοβίτες. Αυτά ήθελα να πω και δεν έχω να πω τίποτε άλλο, παρά να συνεχίσει η ανάπτυξη του ΜΕ.Κ.Δ.Ε.

Κύριε Πρύτανη και εσείς Πρύτανη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Εύχομαι καλή συνεργασία στα δύο Πανεπιστήμια, γιατί εδώ πραγματικά γίνεται μια ιδιαίτερη δουλειά και επειδή ξέρω ότι εσείς προέρχεστε από χώρους που έχουν τα ερεθίσματα για να βοηθήσετε τέτοια πράγματα. Θεωρώ ότι η συνεργασία των δύο ανωτάτων ιδρυμάτων θα είναι προς το

καλό του τόπου. Σας ευχαριστώ. Θεωρώ ότι δεν πρέπει να κάτσω εδώ επάνω ούτε αυτή την ώρα, ξέρετε είχα ζητήσει γενικότερα να μην γίνει τίποτα ιδιαίτερο, γιατί είναι οι εκλογές τώρα που σταματάνε τις δραστηριότητες αυτές.

Δημήτης Ρόκος

Δεν αποφασίσαμε εμείς πότε θα γίνουν εκλογές. Ως συμπαραστάτης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. σταθερός κ. Νομάρχα, είχατε όντως μια ουσιαστική συμβολή στην υλική βάση του. Μπορούμε παραδείγματος χάρη να έχουμε κάποια ταπέτα έξω απ' αυτή την αίθουσα, γιατί το χειμώνα όταν έχουμε χιόνια και υγρασίες και αλάτια δεν θα έμενε τίποτα από τα ξύλινα δάπεδα. Αυτά είναι δωρεά της Νομαρχίας. Έχουμε ακόμη και άλλες δωρεές του Δημάρχου Μετσόβου. Εδώ που καθόμαστε και τα αναλόγια είναι του Δήμου Μετσόβου. Έχουμε τα ηλεκτρικά σώματα που είναι σωτήρια όταν πιάνουν τα μεγάλα κρύα, δωρεά απ' τον Αποστόλη Μπίσα και τον Ηλία Ζούβια, απ' τον Εξωραϊστικό Σύλλογο Μετσόβου, όπως έχουμε εθελοντική βοήθεια απ' τους φοιτητές μας. Μου είπε γρηγορότερα ένας συνεργάτης μας ότι τέσσερις συναδέλφισσες απόφοιτες περίπου, του Μεταπτυχιακού μας καθάρισαν καλύτερα τους χώρους, για να έρθουμε εμείς σήμερα. Δουλεύουμε εθελοντικά, όλοι εδώ και πολλά χρόνια από το 1993. Το λόγο έχει ο κύριος Δήμαρχος, ο οποίος πραγματικά ανταποκρίνεται όπως μπορεί σε ό,τι ζητάμε. Πάρτε ένα τηλέφωνο τον κύριο Τζαφέα λέμε, και ο κύριος Τζαφέας ό,τι μπορεί κάνει.

Κωνσταντίνος Τζαφέας Δήμαρχος Μετσόβου

Κύριε Πρύτανη του Πολυτεχνείου, κύριε Πρύτανη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, κύριοι καθηγητές, διοικητικό συμβούλιο του εξωραϊστικού συλλόγου με την τεράστια συμβολή σας στο Πολυτεχνείο και στην ίδρυση του ΜΕ.Κ.Δ.Ε., κύριες και κύριοι, σεβαστοί καθηγητές και αγαπητοί μαθητές-φοιτητές.

Με ιδιαίτερη χαρά και τιμή σας καλωσορίζω στο Μέτσοβο και στο φιλόξενο αυτό κτιριακό κόσμημα του Μετσόβιου Κέντρου Διεπιστημονικής Έρευνας. Ως Δήμαρχος και ως Μετσοβίτης θέλω να εκφράσω τις ευλικρινείς μου ευχαριστίες προς όλους όσους συνέβαλαν στην ολοκλήρωση αυτού του σπουδαίου έργου, τα μέλη του Δ.Σ. του ΜΕ.Κ.Δ.Ε, τους πρυτάνεις, τους καθηγητές, τις προηγούμενες δημοτικές αρχές του Δήμου Μετσόβου, το Δ.Σ του εξωραϊστικού και ιδιαίτερα το συντοπίτη μας καθηγητή κ. Ρόκο, που η δημιουργική επιμονή του είναι ο καθοριστικός παράγοντας υλοποίησης αυτού του τεράστιου για το Μέτσοβο και την Ήπειρο έργο. Πριν λίγα χρόνια είχαμε την αγωνία για την αξιοποίηση αυτού του κτιριακού κοσμήματος, του σπιτιού του Πολυτεχνείου όπως το λέμε εμείς, που η πολιτεία χρηματοδότησε αναγνωρίζοντας την εθνική προσφορά της γενέτειρας των ευεργετών. Η εφαρμογή του προγράμματος των μεταπτυχιακών σπουδών αποτελεί κατά την άποψή μου, την ιδανικότερη συμβολή στην Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη των Ορεινών Περιοχών. Οι ομάδες των μεταπτυχιακών φοιτητών που παρακολούθησαν τα μαθήματα, εκπόνησαν εργασίες για την περιοχή μας, που παρακολούθησα από κοντά και μας βοήθησαν σημαντικότατα με τον ζήλο που επέδειξαν με την επιστημονική τους κατάρτιση και την οργανωμένη προσέγγιση, έρευνα και αντιμετώπιση προβλημάτων για να πετύχουμε την Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη. Οι εργασίες των φοιτητών είναι πολύτιμοι οδηγοί για μας και για την προσπάθειά μας να λύσουμε προβλήματα του Μετσόβου και όλης της περιοχής. Η έρευνα που έχει γίνει για το κυκλοφοριακό, για το τι θέλει ο επισκέπτης από το Μέτσοβο, για το πόσο είναι ευχαριστημένος, για το πόσο μπορεί να συμβάλει στο να διατηρηθεί η αρχιτεκτονική του Μετσόβου, πώς να συμβάλει να διατηρηθεί το παραδοσιακό χρώμα του Μετσόβου, μας βοήθησαν πραγματικά πάρα πολύ. Το Μέτσοβο είναι χρονικά συγκρίσιμο

σταυροδρόμι που μέσα στη δίνη των προβλημάτων προσπαθεί να κρατηθεί όρθιο, να αντέξει και να διαφυλάξει αρχές και αξίες που το χαρακτηρίζουν. Η βαθιά οικονομική κρίση, η κρίση των θεσμών και των αξιών, η πολιτισμική ένδεια είναι ανασταλτικοί παράγοντες για να πετύχουμε την Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη της περιοχής μας. Μ' αυτό τον τρόπο και σε συνδυασμό με την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών μπορούμε να διατηρήσουμε και να αυξήσουμε τον δείκτη επισκεψιμότητας και να αποτελέσουμε εξαίρεση στην κρίση που ταλανίζει την χώρα μας σήμερα. Για να το πετύχουμε, χρειάζεται η ενεργή συμμετοχή και η προσπάθεια όλων των παραγόντων του Μετσόβου, του δήμου, των φορέων και όλων των πολιτών. Πολύτιμος συνεργάτης το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. το οποίο με τις ερευνητικές του ομάδες που μας στηρίζουν επιστημονικά συμβάλλουν αποτελεσματικά στην προσπάθειά μας.

Ευχαριστούμε θερμά την Πρυτανεία και παρακαλούμε κύριε Πρύτανη να διατηρηθεί το πρόγραμμα και να βοηθήσουμε όσο μπορούμε και εμείς ακόμα πιο πολύ για την λειτουργία των προγραμμάτων αυτών. Ως Δήμαρχος θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι θα είμαστε πάντα στο πλευρό σας και αυτό είναι αυτονόητο, δεν είναι ανάγκη να το εξηγήσουμε, είναι χρέος μας, όπως και εσείς επιτελέσατε το χρέος προς εμάς και εμείς πρέπει να κρατήσουμε το χρέος αυτό. Φτάσαμε έτσι αισίως στο 6^ο Διεπιστημονικό Συνέδριο του Ε.Μ.Π. και η επιτυχία του οποίου θεωρείται εξασφαλισμένη γιατί συμμετέχουν σπουδαίοι εισηγητές.

Τέλος, να σας καλωσορίσω άλλη μία φορά στο Μέτσοβο, καλή διαμονή. Είναι μια ιδιαίτερα καλή εποχή αυτή και να περάσετε καλά κοντά μας και καλή επιτυχία στο Συνέδριο κ.Ρόκο.

Δημήτρης Ρόκος

Είναι εδώ μαζί μας και ο βουλευτής του Νομού Μιχάλης Παντούλας, ο οποίος κάποτε όταν παλεύαμε στο προηγούμενο Συνέδριο και στο προ-προηγούμενο να κάνουμε προπτυχιακή Σχολή του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου εδώ, ήταν ο μόνος ο οποίος το στήριξε στο Κοινοβούλιο αλλά "έχασε". Με την ιδιαίτερη συμβολή του τότε Πρύτανη, Καθηγητή Κ. Μουτζούρη κάναμε εδώ τη δεύτερη κατεύθυνση σπουδών του Διεπιστημονικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ.) του Ε.Μ.Π. "Περιβάλλον και Ανάπτυξη" με αντικείμενο το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη των Ορεινών Περιοχών. Παρακαλώ των συνάδελφο κύριο Μπίσα, τον Πρόεδρο του Εξωραϊστικού Συλλόγου Μετσοβιτών. Είναι παραπειστικό το εξωραϊστικό. Του Συλλόγου των Μετσοβιτών της διασποράς είναι το σωστό να πάρει τον λόγο.

Απόστολος Μπίσας Πρόεδρος του Εξωραϊστικού Συλλόγου Μετσοβιτών

Ξέρω ότι δεν σας αρέσει ο τίτλος Εξωραϊστικός Σύλλογος Μετσόβου αλλά θα δούμε, θα προσπαθήσουμε ίσως να κάνουμε κάποια τροποποίηση. Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Πρυτάνεις, κύριε Βουλευτά κυρίες και κύριοι σύνεδροι. Εγώ ως πρόεδρος του Εξωραϊστικού Συλλόγου του Μετσόβου θα ήθελα να σας καλωσορίσω στην πατρίδα των μεγάλων Ευεργετών. Το Διαπανεπιστημιακό Συνέδριο που γίνεται από το Ε.Μ.Π. και το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π., φαίνεται πλέον ότι έχει γίνει ένας θεσμός, γιατί σήμερα γίνεται η έναρξη του 6^{ου} Συνεδρίου. Η επιλογή του θέματος "Η Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη των Ορεινών Περιοχών", στις δύσκολες σημερινές εποχές, νομίζω ότι είναι εξαιρετικά εύστοχη. Αυτό φαίνεται από τις εργασίες που θα παρουσιασθούν και συζητηθούν και ελπίζω και εύχομαι να βγούνε συμπεράσματα τέτοια, που να μπορέσουν να βοηθήσουν ουσιαστικά στην Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη των Ορεινών μας Περιοχών. Με την ευκαιρία αυτή, επειδή ειπώθηκε και τονίστηκε ότι το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. αλλά και τα Συνέδρια του αποτελούν μία επιστροφή του χρέους του Πολυτεχνείου στην πατρίδα των μεγάλων Ευεργετών, θα ήθελα να κάνω μία

παράκληση προς τον νέο Πρύτανη του Πολυτεχνείου. Να θεωρήσει τώρα που είναι στο ξεκίνημα της θητείας του, ως επιστροφή χρέους και την αναγραφή του ονόματος Μετσόβιο Πολυτεχνείο στον αγγλικό λογότυπο του Πολυτεχνείου. Ξέρω ότι και ο κύριος Παντούλας κατά το παρελθόν έχει με επιστολές ενοχλήσει πάλι το Πολυτεχνείο. Αυτό ήταν μία παρένθεση. Επίσης επειδή όλα αυτά που γίνονται σήμερα είναι διαχρονικά δεν θα ήθελα να πω ότι μόνο εμείς οι τελευταίοι Πρόεδροι βιοηθήσαμε για να γίνει αυτό που βλέπουμε σήμερα. Παρευρίσκεται εδώ και ο κύριος Πλατάρης ο οποίος είναι παλαιός πρόεδρος του Εξωραϊστικού Συλλόγου και έχει συμβάλει και αυτός με τον τρόπο του στην ανάπτυξή του. Απλώς θα ήθελα να το τονίσω για να είμαστε και ιστορικά εντάξει. Έτσι με αυτά τα λίγα λόγια θα ήθελα να σας καλωσορίσω στο χωρό μας. Εύχομαι καλή επιτυχία στο Συνέδριο και καλή διαμονή.

Δημήτρης Ρόκος

Να πω δυο κουβέντες για τον κύριο Πλατάρη, ο οποίος συνεχίζει να κάνει ένα έργο εξαιρετικής εμβέλειας. Έρευνα πραγματική η οποία αναφέρεται σε σημαντικά στοιχεία της κοινωνικής ζωής του Μετσόβου. Πέρα από τις διαθήκες των μεγάλων Ευεργετών που τις οποίες έχει στο πρωτότυπο, πέρα από το γεγονός ότι έχει συλλέξει υλικό λαογραφικό εξαιρετικό, τώρα ψάχνει και βρίσκει όπως κουβεντιάζαμε λίγο πριν, κώδικες, προικοσύμφωνα, συμβόλαια κ.λπ. ντοκουμέντα, τα οποία αποτελούν πολύτιμο υλικό έρευνας. Θα τον παρακαλούσαμε αν θα μπορούσε μια σειρά αντιγράφων να δωρίσει και στο ΜΕ.Κ.Δ.Ε. στο Ε.Μ.Π. Ακριβώς επειδή είδα τον κύριο Παντούλα και τον κύριο Πρύτανη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, θα παρακαλούσα εάν θέλουν να κάνουν ένα μικρό χαιρετισμό. Μιχάλη πρώτα εσύ και μετά ο κύριος Πρύτανης, πριν ο δικός μας ο Πρύτανης κηρύξει την έναρξη των εργασιών του Συνεδρίου μας.

Μιχάλης Παντούλας Βουλευτής Νομού Ιωαννίνων

Καλησπέρα σας. Πρώτα-πρώτα κύριε Πρόεδρε του Συνεδρίου, θα ήθελα να σας ευχαριστήσω θερμά εσάς και του φορείς που διοργανώνουν αυτή την πολύ σημαντική εκδήλωση. Να σας ευχαριστήσω θερμά για την καλοσύνη σας να μου αποστείλετε πρόσκληση και να είμαι σήμερα εδώ. Θεωρώ την παρέμβαση που έγινε από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και την υποδομή την οποία δημιούργησε πολύ σημαντική. Όλοι οι Μετσοβίτες αλλά και πάρα πολλοί άνθρωποι στα Γιάννενα και όχι μόνο, γνωρίζουν και την δική σας προσωπική συμβολή κύριε Ρόκο. Άλλα και η ίδρυση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου είναι η πιο σημαντική παρέμβαση που έγινε από το Ιδρυμα. Νομίζω η σημαντικότερη πνευματική παρέμβαση που έγινε από την σύσταση του Μετσόβου, σ' αυτόν εδώ τον τόπο. Παίρνω το λόγο όχι για να κάνω παρέμβαση επί του θέματος, γιατί ξέρω ότι οι εισηγητές θα πουν πολύ σπουδαία πράγματα, αλλά για να ενισχύσω δύο θέματα τα οποία ήδη έχουν αναφερθεί. Το πρώτο από τον κύριο Ρόκο όταν αναφερόμενος στην παρουσία μου εδώ, είπε πως ξεκίνησε μία προσπάθεια για μόνιμη παρουσία προπτυχιακών σπουδών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου στο Μέτσοβο, στην γενέτειρα δηλαδή των αειδήμων Ευεργετών, με την πρόταση ίδρυσης Σχολής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος των Ορεινών Περιοχών στο Μέτσοβο. Θέλω απευθυνόμενος στον νέο Πρύτανη του Ε.Μ.Π. να του πω ότι αυτή η πρόταση εξακολουθεί ισχύουσα. Και νομίζω ότι το Πρυτανικό σας Συμβούλιο και η Σύγκλητος θα πρέπει να συζητήσουν σοβαρά πλέον και την παρουσία του Ε.Μ.Π. σε επίπεδο προπτυχιακών σπουδών στο Μέτσοβο. Η διεθνής εμπειρία αλλά και η ποιότητα του Μεταπτυχιακού Προγράμματος όπως το βιώνουμε δύο χρόνια τώρα ενισχύουν τους λόγους για τους οποίους εμείς ζητούμε την ίδρυση αυτής της

Σχολής στο Μέτσοβο. Νομίζω, είμαι απολύτως βέβαιος θα έλεγα, ότι θα αποτελέσει κέντρο αυτών των σπουδών, των προπτυχιακών σπουδών, όχι μόνο στον Ελλαδικό χώρο, αλλά και στο Βαλκανικό και τον ευρύτερο χώρο. Αυτό είναι ένα στοίχημα για μας.

Νομίζω ότι το Μέτσοβο πέρα από την οποιαδήποτε ανάπτυξη, άλλου είδους, νομίζω ότι στο επίπεδο της εκπαίδευσης, της παιδείας, της έρευνας, της καινοτομίας θα πρέπει να πρωτοστατήσει και σε αυτό τον χώρο. Θα σας επιδώσω τα σχετικά έγγραφα τα οποία υπάρχουν και η απάντηση της υπουργού τότε παιδείας όταν πρωτομήκε αυτό το θέμα, της κυρίας Γιαννάκου, γι αυτό ακριβώς το ζήτημα. Το δεύτερο είναι αυτό το οποίο έθεσε ο Πρόεδρος του Εξωραϊστικού Συλλόγου, ο αγαπητός γιατρός. Θέλω να σας διαβάσω κύριε Πρύτανη την τελευταία επιστολή μου και κλείνω με αυτό για δύο λεπτά μόνο, προς τον πρώην Πρύτανη του Πολυτεχνείου, τον κύριο Μουτζούρη με ημερομηνία 29.06.2009, μετά από μία αντίστοιχη συνάντηση πέρσι εδώ. Του έλεγα:

Κύριε Πρύτανη,

σε συνέχεια της παρέμβασης μου στην εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στο Μέτσοβο με την ευκαιρία της ολοκλήρωσης του πρώτου έτους, του εκεί λειτουργήσαντος μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και της μετέπειτα συνομιλίας που είχα μαζί σας, επιτρέψτε μου να σας θέσω και γραπτώς τις απόψεις μου για το θέμα της απόδοσης στην αγγλική γλώσσας του λογότυπου της επίσημους ονομασίας του ιδρύματός σας. Σύμφωνα με όσα αναγράφονται στην ιστοσελίδα σας το ίδρυμα που έχετε την τιμή να προΐσταστε ονομάστηκε Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο προς τιμή των μεγάλων Ευεργετών, γενέτειρα των οποίων υπήρξε το Μέτσοβο. Κατά ένα παράδοξο όμως τρόπο, στον τίτλο που αυτό χρησιμοποιεί διεθνώς δεν υπάρχει η λέξη Μετσόβιο, υπάρχει η διεθνής ονομασία του είναι National Technical University of Athens, ονομασία την οποία χρησιμοποιεί και στο διαδίκτυο. Η λέξη Μετσόβιο εξαφανίστηκε, ως αν το Ίδρυμα σας, να επιδιώκει την απαξίωση ή ενοχοποίηση εννοιών, όπως η ευποιία και η ευεργεσία.

Αντιθέτως έγραφα τότε, το Πανεπιστήμιο Αθηνών, η επίσημη ονομασία του οποίου είναι Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών συμπίπτει απολύτως με την αγγλική απόδοση National and Kapodistrian University of Athens. Κύριε Πρύτανη, στο ενημερωτικό φυλλάδιο που εξέδωσε το Ίδρυμα, αυτό που κυκλοφόρησε πέρσι δηλαδή για το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα σπουδών, αναγράφεται εισαγωγικά ότι η ίδρυσή του αποτελεί επιστροφή μέρους του χρέους του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου προς την πατρίδα των Ιδρυτών και μεγάλων Ευεργετών του. Εάν ως χρέος νοείται η ηθική υποχρέωση που πρέπει να αισθάνεται εσαεί ο ευεργετηθείς έναντι του ευεργέτη του, είμαι βέβαιος ότι η παρέμβασή σας θα είναι άμεση για την επαναφορά της λέξης Μετσόβιο στον τίτλο που αυτό χρησιμοποιεί διεθνώς, ώστε αυτό να αποκαταστήσει την ιστορική μνήμη του ονόματός σας, μνήμη για την οποία είμαι βέβαιος ότι η ακαδημαϊκή του κοινότητα αισθάνεται περήφανη.

Μιχάλης Παντούλας

Αυτό είναι το έγγραφο στις 29.06.2009, θα σας το επιδώσω κύριε Πρύτανη, όπως και το άλλο, με τα σχετικά έγγραφα για την ίδρυση της προπτυχιακής Σχολής και είμαι βέβαιος, ότι μέσα από την συνεργασία θα προκύψει το καλύτερο αποτέλεσμα. Ξέρω την αγάπη σας για τον τόπο, γνωρίζω την αγάπη όλης της ακαδημαϊκής κοινότητας, πιστεύω ότι έχετε αντιληφθεί την αγάπη των Μετσοβιτών, της Χώρας Μετσόβου όπως είναι καταγεγραμμένη στους κώδικες που ανέφερε ο κύριος Ρόκος προηγούμενως, και νομίζω ότι όλοι μαζί θα πετύχουμε το καλύτερο. Εύχομαι ότι καλύτερο σε όλους σας.

Δημήτρης Ρόκος

Βέβαια κ. Παντούλα παρακαλούμε πάρα πολύ και εσείς να στείλετε και στη νέα υπουργό τις ίδιες προτάσεις και μια που έχετε και την απόλυτη πλειοψηφία ελπίζω να τις περάσετε.

Μιχάλης Παντούλας

Προφανώς και εσείς κ. Ρόκο και επειδή εσείς έχετε σχέση με το χώρο αυτό, παλιά, με φιλίες, θα βοηθήσετε και εσείς. Μόνο που πρέπει, όπως γνωρίζετε και εσείς κ. Ρόκο, σύμφωνα με το νόμο, να υπάρχει και πρόταση από τη Σύγκλητο του Πολυτεχνείου, για αυτό απευθύνθηκα στον κύριο Πρύτανη.

Δημήτρης Ρόκος

Παρακαλώ τώρα τον κύριο Πρύτανη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων τον συνάδελφο κ. Αλμπάνη να πάρει το λόγο.

Τριαντάφυλλος Αλμπάνης Πρύτανης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Αξιότιμε κύριε Βουλευτά, Αξιότιμε κύριε Νομάρχα, Αξιότιμε κύριε Δήμαρχε του Μετσόβου, Αξιότιμε κύριε Πρύτανη και κυρία Αντιπρύτανη του Ε.Μ.Π., Αξιότιμε κύριε Ρόκο, Κυρίες & Κύριοι

Με ιδιαίτερη χαρά ανταποκρίνομαι στην ευγενική σας πρόσκληση να παραστώ στην εναρκτήρια συνεδρίαση του 6^{ου} Διεπιστημονικού Διαπανεπιστημιακού Συνεδρίου του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και του Μετσόβιου Κέντρου Διεπιστημονικής Έρευνας του Ε.Μ.Π. με θέμα: «Η Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη των Ορεινών Περιοχών».

Όλοι γνωρίζουμε ότι οι ορεινές περιοχές του ελληνικού χώρου παραμελήθηκαν τόσο ως προς το σχεδιασμό και τη χρηματοδότηση όσο και ως προς το ευρύτερο αναπτυξιακό ενδιαφέρον των κυβερνήσεων επί μακρόν. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με τα ήδη υπάρχοντα προβλήματα των ιδιαίτερων αυτών χώρων οδήγησε στην εγκατάλειψη, την ερήμωση και την οικονομική τους υποβάθμιση. Βέβαια, θα ήταν παράλειψη να μην τονιστεί ότι στις περισσότερες περιπτώσεις η έλλειψη αυτής της ανθρώπινης δραστηριότητας συντέλεσε και στη διατήρηση του τοπίου και στην προστασία των οικοσυστημάτων.

Ο αντικειμενικά μοναδικός χαρακτήρας της φυσικής και της κοινωνικοοικονομικής πραγματικότητας των ορεινών περιοχών υφίσταται πολλαπλές επιδράσεις τόσο από τους πληθυσμούς και τις δραστηριότητές τους όσο και από τα καταναλωτικά και αναπτυξιακά πρότυπα της σύγχρονης αστικής ζωής, με σημαντικές συνέπειες τόσο στο φυσικό και πολιτισμικό όσο και στο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον τους.

Τα τελευταία χρόνια, όμως, επανέρχεται στο προσκήνιο της πολιτικής η αναπτυξιακή δυναμική των ορεινών περιοχών και επιχειρείται η «αξιοποίησή» τους στο πλαίσιο της «ολοκληρωμένης» ανάπτυξης.

Ο όρος «ολοκληρωμένη ανάπτυξη», όπως χρησιμοποιείται, δηλώνει μια πολιτική και μια στρατηγική για μια συνεχή οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, που ταυτόχρονα σέβεται και προστατεύει το περιβάλλον και τους φυσικούς πόρους. Διεθνώς ορίζεται ως "η ανάπτυξη η οποία ικανοποιεί τις ανάγκες του παρόντος, χωρίς να θέτει σε κίνδυνο την ικανότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιήσουν τις δικές τους ανάγκες".

Θα ήθελα, επίσης, να σημειώσω ότι μέσα από το συνέδριο σας δίνεται η ευκαιρία για μια στενότερη προσέγγιση του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Στο επίκεντρο της συνεργασίας αυτής τίθεται η ανάπτυξη πρωτοβουλιών διεπιστημονικών συνεργασιών, οι οποίες πέρα από τις θεωρητικές αναλύσεις μπορούν να περιλαμβάνουν προτάσεις και εφαρμογές σε όλα τα θέματα που αφορούν στην ολοκληρωμένη ανάπτυξη των ορεινών περιοχών της χώρας.

Ειδικότερα στην Ήπειρο, μια προσπάθεια ολοκληρωμένης ανάπτυξης των ορεινών όγκων θα πρέπει να απευθύνεται και να περιλαμβάνει όλες τις συνιστώσες των τοπικών οικονομιών και δραστηριοτήτων, όπως:

1. Πρωτογενής τομέας παραγωγής φυτικών και ζωικών προϊόντων με παραδοσιακά χαρακτηριστικά
2. Προστασία του φυσικού, υδάτινου και χερσαίου περιβάλλοντος
3. Προστασία και ανάδειξη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής και του πολιτισμού ως σημαντικών στοιχείων για τον ήπιο – εναλλακτικό τουρισμό και
4. Ανάπτυξη και εφαρμογή των τεχνολογιών για την εκμετάλλευση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Το επιστημονικό δυναμικό του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων είναι σε θέση να ανταποκριθεί και να συμβάλει στην πρόκληση όλων των παραπάνω δράσεων και είναι ανοιχτό σε σχετικές συνεργασίες.

Κλείνοντας, θα ήθελα να χαιρετίσω την ανταπόδοση του χρέους των νέων Πρυτανικών Αρχών του Ε.Μ.Π. προς το Μέτσοβο και την Ήπειρο. Το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και η Ήπειρος έχουν την ανάγκη της συνδρομής του Ε.Μ.Π. σήμερα στην προσπάθεια ανάπτυξης Πολυτεχνικής Σχολής στα Ιωάννινα.

Με τις σκέψεις αυτές, χαιρετίζω ακόμη μία φορά το Συνέδριο, σας συγχαίρω θερμά για την πρωτοβουλία και σας εύχομαι ολόψυχα καλή επιτυχία. Σας ευχαριστώ.

Δημήτρης Ρόκος

Κύριε Πρύτανη σας ευχαριστούμε πάρα πολύ. Έχουμε από την αρχή σταθερά μια συνεργασία με καθηγητές σας και με αρμόδια όργανα. Με τον Ερατοσθένη Καψωμένο που είναι τώρα ομότιμος Καθηγητής, με τον Παναγιώτη Νούτσο, τη Βάσω Ρόκου και την ομάδα της, η οποία κάνει και μαθήματα εδώ και μάλιστα πολύ ενδιαφέροντα. Θα χαρούμε πάρα πολύ να έχουμε και τη δική σας συμβολή, γιατί γνωρίζω και το δικό σας έργο που είναι πολύ κοντά στα θέματα περιβάλλοντος και επομένως είμαστε ανοιχτοί για μια τέτοια συζήτηση.

Θα ήθελα τώρα να προσκαλέσω το δικό μας Πρύτανη τον Καθηγητή κ. Σίμο Σιμόπουλο, έναν άνθρωπο που σέβομαι και τιμώ, γιατί είναι άνθρωπος που τιμά τη θεωρία και την πράξη. Είναι ένα σπάνιο είδος ακαδημαϊκού άνδρα. Είχα τη χαρά να με δεχθεί να συνεργαστώ μαζί του και ελπίζω ότι τα τέσσερα επόμενα χρόνια θα είναι πολύ πιο «άνετα» για το Μ.Ε.Κ.Δ.Ε., γιατί περάσαμε πολύ δύσκολες στιγμές παλιότερα.

Σίμος Σιμόπουλος
Πρύτανης Ε.Μ.Π.

Κύριε πρόεδρε ευχαριστώ πολύ, κύριοι συνάδελφοι, κύριε Πρύτανη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, κύριε βουλευτά κ. Παντούλα, κύριε Πρύτανη του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου στην καρδιά μας Διονύση Μπαλοδήμε, κυρία Αντιπρύτανης, κύριε Νομάρχα, κύριε Δήμαρχε, μπορεί να κάνω λάθος στο πρωτόκολλο αλλά είστε όλοι μέσα στην καρδιά μου. Κυρίες και κύριοι που στηρίζετε το Μέτσοβο, το Μ.Ε.Κ.Δ.Ε., τις σπουδές, τον πολιτισμό, κύριοι Σύνεδροι και ιδιαίτερα αγαπητά μας παιδιά φοιτητές του μεταπτυχιακού. Στη ζωή μου ζω με ένα όνειρο: Να ακούω πάντα φωνές παιδιών, μικρών παιδιών, μεγάλων παιδιών, αλλά να ακούω φωνές παιδιών, είτε είναι χαρούμενες που θα προτιμούσαμε, είτε είναι φωνές αγανάκτησης που είναι δικαιολογημένες πάντοτε και πρέπει να μας επαναφέρουν εμάς τους μεγαλύτερους στην τάξη. Με ιδιαίτερη συγκίνηση λοιπόν καλωσόρισα μερικούς από εσάς στην είσοδο. Ελπίζω αύριο που θα είμαι μαζί σας να σας γνωρίσω περισσότερο και να σας συγχαρώ ιδιαίτερα. Όλα τα άλλα ξέρετε είναι κουφά λόγια σε εσάς τους νέους ανθρώπους

που αποφασίσατε να έρθετε εδώ, να δουλέψετε ασκητικά, όχι μόνο για να ανεβάσετε το δικό σας βιοτικό επίπεδο, αλλά για να ανεβάσετε και το επίπεδο της περιοχής. Θεωρώ ότι εσείς είστε οι σταυροφόροι του σπέρματος της ιδέας που ξεκίνησε από το Δημήτρη Ρόκο και έρχεται σήμερα και μετουσιώνεται, παρ' όλες τις αντιξόότητες, σε πράξη εδώ σε αυτά τα ηρωικά βουνά της Ηπείρου και η ταπεινότητα μου έχει την τιμή να έχει το μισό μέρος της καταγωγής της. Εγώ χαίρομαι πολύ, χαίρομαι ιδιαίτερα γιατί δεκαπέντε-δεκαέξι παιδιά, τελειώνουν εδώ τις σπουδές τους, τα μεταπτυχιακά τους. Θα χαιρόμουνα να ήταν περισσότερα τα παιδιά. Θα χαιρόμουνα να ήταν περισσότεροι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές.

Ακουσα κύριε βουλευτά τις προτάσεις σας με μεγάλη προσοχή. Κρατάω από όσα είπατε μια κουβέντα, που είναι σημαντική για εμάς τους Έλληνες, ιδιαίτερα. Να μιλήσουμε, να συζητήσουμε, να συνεννοηθούμε, να βρούμε τις τομές. Πρέπει να βρίσκουμε αυτά που μας ενώνουν και νομίζω ότι μας ενώνουν πάρα πολλά. Ο συστηματικός διάλογος πάντοτε οδηγεί σε λύσεις. Εάν ξεκινήσει κανείς με αυτά που τον χωρίζουν από κάτι δεν τελειώνει ποτέ με λύση, τελειώνει με διαφωνίες. Η Ηπείρος, οι Ηπειρώτες ευεργέτες έχουν δώσει δείγματα γραφής, συναίνεσης, σύγκλισης τα οποία τελικά πρόσφεραν στον τόπο, όχι μόνο εδώ, αλλά περισσότερο σε άλλες μεριές της χώρας, που ίσως είναι άδικο για το Μέτσοβο αλλά αποδείχτηκε σωτήριο για τη χώρα. Κυρίες και κύριοι το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο εδώ και αρκετά χρόνια σκέφτηκε και σκέφτεται, με μεγάλη προσοχή, με δυσκολίες και έχει αρχίσει και επιστρέψει ένα μέρος του χρέους. Είναι μεγάλο το χρέος. Ένα πολύ μικρό μέρος έχει επιστρέψει μέχρι στιγμής και η Πρυτανεία δεσμεύεται ότι θα συμβάλλει στη θητεία της να επιστρέψει ό,τι γίνεται περισσότερο. Όταν αρχίσαμε και σκεφτόμασταν με την κυρία Μοροπούλου, την Αντιπρύτανη που είναι μαζί μας, το πως θα πρέπει να πορευτεί τα επόμενα τέσσερα χρόνια το Πολυτεχνείο, μας απασχόλησε πάρα πολύ το θέμα "εξωστρέφεια". Είπαμε ότι το Πολυτεχνείο πρέπει να ξαναβγεί στην κοινωνία. Ήταν στην κοινωνία, ξέρετε, οι καιροί πάντοτε πάνε πότε έτσι πότε αλλιώς τα πράγματα. Διαπιστώσαμε ότι υπήρχε ένα υστέρημα στο άνοιγμα στην κοινωνία. Μάλιστα αναφέραμε κύριε Καλιαμπάκο δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα όπου πρέπει να ξαναβγούμε προς την κοινωνία. Το ένα είναι το Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου και το άλλο είναι το Μ.Ε.Κ.Δ.Ε. Άρα ήδη έχουμε δεσμευτεί ότι για εμάς το άνοιγμα στην κοινωνίας σημαίνει στήριξη του Μ.Ε.Κ.Δ.Ε., στήριξη του μεταπτυχιακού προγράμματος που γίνεται εδώ και βεβαίως, γιατί όχι, στήριξη εμμέσως πλην σαφώς όχι μόνο του ορεινού όγκου του Μετσόβου και γύρω από το Μέτσοβο, αλλά της Ηπείρου και αν είναι δυνατό κάποια στιγμή και άλλων ορεινών όγκων της χώρας. Πιστεύω ότι θα έχω την ευκαιρία να μιλήσω και με τον κύριο Ρόκο και με τον κύριο Καλιαμπάκο. Πιστεύω ότι οι φοιτητές που βρίσκονται εδώ παράλληλα με τις σπουδές τους, είμαι βέβαιος ότι γίνεται αλλά πιστεύω ότι πρέπει να γίνει πιο έντονα, θα πρέπει να βγουν στις τοπικές κοινωνίες, θα πρέπει να μιλήσουν με τους ανθρώπους, θα πρέπει να καταλάβουν τα προβλήματα τους. Έχω διαπιστώσει στο σύντομο πέρασμά μου από τον κόσμο αυτό, ότι σημασία έχει ο άλλος να καταλαβαίνει ότι τον καταλαβαίνεις. Γνωρίζει ότι δεν μπορείς να του λύσεις όλα τα προβλήματα, όταν όμως καταλαβαίνει ότι ο άλλος τον καταλαβαίνει, όταν μέσα του δημιουργείται η πεποίθηση ότι αυτό που λέει δεν είναι κάτι περιέργο και είναι κάτι που είναι λογικό, ασχέτως αν δεν είναι εφικτό, τότε αποδέχεται καλύτερα τη ζωή και του δημιουργείται συναίσθημα αισιοδοξίας. Συναίσθημα που τον κάνει να πιστέψει περισσότερο και με διαδοχικές προσεγγίσεις να φτάσει κάποια στιγμή, γιατί όχι, σε αυτό που θα επιθυμούσε. Πρέπει να βγούνε έξω οι φοιτητές μας κ. Καλιαμπάκο. Εάν υπάρχουν αντιξόότητες της γνωστής φύσεως, της οικονομικής φύσεως, ας το συζητήσουμε. Δεν διαθέτουμε πολλά, διαθέτουμε όμως θέληση και αυτό είναι το σημαντικό.

Θα ήθελα να κλείσω αυτή τη μικρή παρέμβαση κάνοντας δύο ιδιαίτερες αναφορές σε συνάδελφους μου. Επιτρέψτε μου κύριε Ρόκο να σας λέω συνάδελφο. Το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο οφείλει να αποδώσει και αποδίδει αυτή τη στιγμή ακόμη και με τη συμβολική παρουσία του εδώ, ένα μέρος του χρέους του στο Δημήτρη Ρόκο. Ξέρω ότι ο Δημήτρης

Ρόκος έχει πικραθεί. Κύριε Ρόκο το Πολυτεχνείο μας πικραίνει όλους και μάλιστα όσο περισσότερο το αγαπάμε αυτό τόσο περισσότερο μας πικραίνει. Το αγαπάμε όμως, και συνεχίζουμε να το αγαπάμε, γιατί πιστεύουμε στους νέους ανθρώπους, πιστεύουμε στη διεργασία-διαδικασία της εκπαίδευσης, που είναι μια διαδικασία ανάλογη της προσφοράς του μαστού της νέας μάνας στο νεογέννητο βρέφος. Πιστεύουμε στο ότι οι νέοι άνθρωποι αυτοί, θα είναι οι συνεχιστές του έργου και αν δεν τους δώσουμε εμείς τα δείγματα γραφής δεν θα συνεχίσουν. Κατά συνέπεια σας ευχαριστούμε κύριε Ρόκο, σας επιστρέφουμε ένα μέρος του χρέους και θα σας το επιστρέψουμε περισσότερο. Ξέρω στη ζωή δεν έχουν σημασία τα μικρά, σημασία έχουν τα μεγάλα, αυτά που γράφονται κάποτε και εσείς τα έχετε γράψει ήδη. Θέλω επίσης να ευχαριστήσω ένα νεότερο συνάδελφο και είμαι ιδιαίτερα ευτυχής που η παράδοση αυτού που μόλις είπα συνεχίζεται, το Δημήτρη Καλιαμπάκο. Είναι σημαντικό, είναι πολύ σημαντικό ότι η δραστηριότητα εδώ, σιγά σιγά φυσιολογικά αναλαμβάνεται από νέους ανθρώπους και δεν θα τελειώσει. Ο Δημήτρης είναι ένας νέος ανερχόμενος και επιστημονικά και διοικητικά. Πάσχουν σήμερα κύριε συνάδελφε Πρύτανη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων τα Πανεπιστήμια από ανθρώπους φωτισμένους οι οποίοι παράλληλα θα ασκήσουν και διοικητικά καθήκοντα. Μας χρειάζεται αυτός ο συνδυασμός και ο Δημήτρης Καλιαμπάκος είναι μια τέτοια χαρακτηριστική περίπτωση και είμαι βέβαιος ότι στα χέρια του, με την προπαίδευση την οποία υφίσταται και με τη στενή συνεργασία με το Δημήτρη Ρόκο, θα είναι ότι καλύτερο τα επόμενα χρόνια για το Μέτσοβο.

Κύριε Ρόκο είχα την τιμή να παρουσιάσω εργασίες στο πρώτο και το δεύτερο Συνέδριο σας. Είμαστε ήδη στο έκτο και κλείνω ευχόμενος να έχετε πολλές τέτοιες επετείους. Εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες του Συνεδρίου και από εκεί και πέρα δεν τελειώνει με το πέσιμο της αυλαίας ούτε το Μέτσοβο, ούτε το Μ.Ε.Κ.Δ.Ε., ούτε το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Δημήτρης Ρόκος

Κύριε Πρύτανη, σας ευχαριστώ για τα καλά σας λόγια αλλά επιτρέψτε μου να μη δέχομαι τις υπερβολές σας για εμένα. Θέλω να σας πω ότι με συγκινήσατε και εκ προοιμίου γνωρίζω ότι αυτά που λέτε θα γίνουν. Αυτή είναι μεγάλη ευτυχισμένη στιγμή για το Μ.Ε.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. Σας ευχαριστώ πολύ. Τώρα θα αναγκαστείτε να με υποστείτε, αφού κάρυξε την έναρξη των εργασιών ο κύριος Πρύτανής μας και θα προσπαθήσω να διαβάσω το κείμενο της ομιλίας μου γιατί αν δεν το διαβάσω θα επεκταθώ ασυστόλως. Θα ήθελα να σας παρακαλέσω, επειδή είναι ένα οξύ κείμενο, να μη με πάρετε με τις πέτρες μετά, γιατί αυτό που θεραπεύουμε στο Πολυτεχνείο και εδώ, είναι η ελεύθερη διακίνηση των ιδεών, η πλήρης ελευθερία στην έρευνα, αλλά και το ότι ο κάθε πανεπιστημιακός και επιστήμονας θα πρέπει να είναι ταυτόχρονα ενεργός, υπεύθυνος και συνειδητός πολίτης. Η ανάπτυξη είναι έννοια κατεξοχήν πολιτική. Επομένως λυπάμαι που θα στεναχωρήσω μερικούς, φοβάμαι ίσως πως θα στεναχωρήσω όλους, αλλά ενδεχομένως με βάση αυτό που λέει ο κύριος Πρύτανης σε μια πορεία διαλόγου και συναίνεσης, μπορεί να βρούμε σημεία στα οποία να συμφωνούμε και αυτά τα σημεία τα οποία μπορούμε να συμφωνήσουμε είναι κατά τη γνώμη μου οι προαιώνιες αρχές και αξίες, οι εγγενώς θετικές αρχές και αξίες. Αυτές που έχουν ένα αδιαμφισβήτητα θετικό εγγενές μήνυμα. Ειρήνη, Δημοκρατία, Αλληλεγγύη, Δικαιοσύνη, Ισότητα, Ειλικρίνεια, Αγάπη στην Πατρίδα μας. Όλα αυτά, τα ξέρουμε όλοι. Τα διδάσκουμε, τα λέμε. Δεν τα χρησιμοποιούμε όμως στη ζωή μας, δεν ξέρω γιατί. Ισως επειδή είναι πάρα πολύ απλά. Γι' αυτά λοιπόν τα απλά πράγματα θα μιλήσω στη δική μου πρώτη εναρκτήρια ομιλία και μετά θα είναι η εναρκτήρια του Δημήτρη Καλιαμπάκου ενός πραγματικά άξιου συναδέλφου, που θα φορτώνεται όλο και περισσότερο βάρος από τις δικές μου υποχρεώσεις, μια που εγώ είμαι δύο χρόνια ήδη μετά από σαράντα επτά χρόνια υπηρεσίας στο Πολυτεχνείο

μας Ομότιμος Καθηγητής πλέον, αλλά όχι και αποστρατευμένος. Επιτρέψτε μου λοιπόν να μπω σε δυο λεπτά στο θέμα μου το οποίο έχει και λίγο προσωπικό χαρακτήρα.

Μετά από μένα θα παρακαλέσω να πάρει το λόγο ο συνάδελφος Δημήτρης Καλιαμπάκος για τον οποίο θέλω, να πω πριν αρχίσω, δυο κουβέντες. Μπήκε στα τρία νέα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. μαζί με τον Ομότιμο Καθηγητή Γιάννη Κουμαντάκη και τον πρώην Πρύτανη του Ε.Μ.Π., τον Καθηγητή Ανδρέα Ανδρεόπουλο. Αποτέλεσε την ψυχή της δεύτερης κατεύθυνσης σπουδών του Μεταπτυχιακού μας. Παλεύει με νύχια και με δόντια στα πολύ δύσκολα οικονομικά που είχαμε πέρσι, νομίζω ότι κάτι κατάφερε. Ο Δημήτρης Καλιαμπάκος ο οποίος θα φορτώνεται όλο και περισσότερες ευθύνες και περισσότερη δουλειά, μπορεί θαυμάσια να δουλέψει άλλα είκοσι τουλάχιστον χρόνια μέχρι να γίνει κι αυτός Ομότιμος, χωρίς ελπίζω και τότε να αποστρατευθεί απ' τον αγώνα τον καλό.